

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Одељење за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније (АФКОС)

Тамара Машић

руководилац Групе за селекцију пријављених неправилности и управљање ризицима у АФКОС-у

27. јун 2024. године - Нови Сад

- Одељење за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније (АФКОС) је систематизовано као унутрашња јединица изван састава сектора, Секретаријата и Кабинета министра, под директном надлежношћу министра финансија.

У свом саставу АФКОС (*Anti-fraud coordination service*) има три уже унутрашње јединице:

1. Групу за селекцију пријављених неправилности и управљање ризицима
2. Групу за поступање по пријављеним неправилностима и сумњама на превару
3. Групу за студијско-аналитичке послове

ПРАВНИ ОКВИР

- ✓ **Одредбама члана 50. тачка 2. Закона о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи ЕУ Републици Србији у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) („Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 6/22);**
- ✓ **Одредбама члана 24. Уредбе о управљању Програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) за период 2021–2027. године („Службени гласник РС”, број 29/23);**
- ✓ **Одлука о одређивању органа, лица и тела за управљање програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) за период 2021–2027. године („Службени гласник РС”, бр. 34/23, 77/23 и 17/24);**
- ✓ **Члан 68б Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21 - др. закон, 138/22 и 92/23).**

ОСНИВАЊЕ

Захтеви Европске комисије	Република Србија - испуњено
<p>Корисник ће именовати службу за координацију борбе против превара, како би олакшао ефикасну сарадњу и размену информација, укључујући информације оперативне природе, са <i>OLAF</i>-ом. Служба за координацију борбе против превара ће имати задатак да обавља:</p>	<p>Одељење за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније обавља послове који се односе на предузимање свих мера и активности у циљу заштите финансијских интереса Европске уније и Републике Србије и то:</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ координацију правних, административних и оперативних активности усмерених на сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније;	<ul style="list-style-type: none"> ▪ координацију правних, административних и оперативних активности усмерених на сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније;
<ul style="list-style-type: none"> ▪ предводи израду/спровођење националних стратегија за заштиту финансијских интереса Уније;	<ul style="list-style-type: none"> ▪ предводи израду/спровођење националних стратегија за заштиту финансијских интереса Уније;
<ul style="list-style-type: none"> ▪ утврђивање могућих слабости у систему за управљање програмима претприступне помоћи Европске уније у Републици Србији који се финансирају из ИПА III;	<ul style="list-style-type: none"> ▪ утврђивање могућих слабости у систему за управљање програмима претприступне помоћи Европске уније у Републици Србији који се финансирају из ИПА III;
<ul style="list-style-type: none"> ▪ размену информација о неправилностима и случајевима сумње на превару, укључујући оне идентификоване у ревизијама и проверама које врше Ревизорски орган, службе интерне ревизије, Управљачка структура, Управљачка тела и Посредничка тела са администрацијом корисника ИПА III и <i>OLAF</i>;	<ul style="list-style-type: none"> ▪ размену података о неправилностима и случајевима преваре у поступању са средствима претприступне помоћи Европске уније у оквиру ИПА III са телима у Мрежи за борбу против превара у поступању са финансијским средствима Европске уније и са <i>OLAF</i>-ом;

Захтеви Европске комисије	Република Србија - испуњено
<ul style="list-style-type: none"> пужање административно техничке и логистичке подршке представницима Европске Комисије и <i>OLAF</i>-а на територији Републике Србије;	<ul style="list-style-type: none"> пужање административно техничке и логистичке подршке представницима Европске Комисије и <i>OLAF</i>-а на територији Републике Србије;
<ul style="list-style-type: none"> пужање подршке сарадњи између администрација корисника ИПА III, органа гоњења и <i>OLAF</i>-а.	<ul style="list-style-type: none"> остваривање оперативне и техничке сарадње са одговорним лицима и телима у систему за управљање претприступном помоћи Европске уније у оквиру ИПА III и <i>OLAF</i>-а у циљу прикупљања информација у вези са доказима, као и утврђивањем чињеница и покретањем поступака ради санкционисања неправилности и злоупотреба у поступању са средствима из ИПА III од стране надлежних државних органа и институција;
	<ul style="list-style-type: none"> праћење тока истрага и судских поступака у вези са случајевима доказане преваре и извештавање <i>OLAF</i>-а о њима;
	<ul style="list-style-type: none"> спровођење административних провера пријава неправилности и сумњи на превару и утврђивање чињеница за потребе доношења одлуке и покретање поступака ради санкционисања неправилности и злоупотреба у поступању са финансијским средствима Европске уније.

АДМИНИСТРАТИВНЕ ПРОВЕРЕ

- ❖ Иницира се пријавом неправилности и/или сумњи на превару у поступању са финансијским средствима Европске уније
  - Екстерни извори (домаће или страно, физичко или правно лице, анонимно или представљено, пријаве поднете од стране организационих јединица министарства и Националног службеника за одобравање (НАО));
  - Интерни извори (Група за селекцију пријављених неправилности и управљање ризицима);
  - Надлежно тужилаштво и Европска канцеларија за борбу против превара (*OLAF*).
- ❖ Селекција пријављених неправилности и/или сумњи на превару подразумева поступак провере да ли је предмет пријаве у надлежности АФКОС-а, узимајући у обзир важеће законе, уредбе, одлуке, међуинституционалне споразуме и друге правне инструменте који се односе на заштиту финансијских интереса ЕУ.

АДМИНИСТРАТИВНЕ ПРОВЕРЕ

- ❖ Административне провере су радње провера, службених контрола, надзора и других мера ради утврђивања природе неправилности у циљу заштите финансијских интереса ЕУ, а самим тим и финансијских интереса Републике Србије - члан 2. тачка 47а) Закона о буџетском систему.

Фазе административне провере:

- ❖ Канцеларисјка провера
- ❖ Теренска провера

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ АДМИНИСТРАТИВНОЈ ПРОВЕРИ

- ❖ Предмет пријаве неправилности
- ❖ Општи подаци о Пројекту (назив пројекта, водећи партнер, партнер(и) на пројекту, потписници уговора о субвенцији, буџет, период имплементације пројекта, општи циљ, активности)
- ❖ Ток и садржај предузетих радњи ради утврђивања чињеница у поступку административне провере
- ❖ Анализа достављене документације ради утврђивања чињеница у вези реализације пројекта
- ❖ Закључак
- ❖ Препорука
- ❖ Анекси

ВРСТА ОДЛУКА

- 1) **Одлука о обустављању поступка за утврђивање неправилности** када, из садржине Извештаја о извршеној административној провери, није утврђено постојање било какве неправилности или сумње на превару;
- 2) **Одлука о утврђеној неправилности**, која може садржати и препоруку за повраћај финансијских средстава, када је из садржине Извештаја о извршеној административној провери, неспорно утврђено постојање неправилности;
- 3) **Одлука о достављању обавештења надлежном тужилаштву на даље поступање** када је, из садржине Извештаја о извршеној административној провери, утврђено постојање сумње да је дошло до извршења кривичног дела преваре, корупције и сличних кривичних дела у вези са финансијским средствима ЕУ у РС.

Начелник АФКОС-а је дужан да одлуку са образложењем, заједно са Извештајем о извршеној административној провери, достави министру финансија на сагласност.

Одлука ступа на снагу са датумом сагласности министра.

ПРЕВАРА - дефиниција

- ❖ Превара означава сваку **намерну** радњу или пропуст који се односи на коришћење или представљање лажних, нетачних или непотпуних изјава или докумената, што за последицу има присвајање или незаконито задржавање средстава из општег буџета Уније или буџета којима управља Европска унија или се њима управља у име Европске уније;
- ❖ Сумња на превару значи неправилност која доводи до покретања управног или судског поступка на националном нивоу како би се утврдило присуство намерног понашања, посебно преваре, како је горе наведено.

КРИВИЧНИ ЗАКОНИК

ПРЕВАРА

Члан 208.

- (1) Ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.
- (2) Ко дело из става 1. овог члана учини само у намери да другог оштети, казниће се затвором до шест месеци и новчаном казном.
- (3) Ако је делом из ст. 1. и 2. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета у износу који прелази четрестопедесет хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.
- (4) Ако је делом из ст. 1. и 2. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета у износу који прелази милион и петсто хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година и новчаном казном.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ

ВАЖНО

У циљу успешне реализације пројекта и наменског трошења финансијских средстава неопходно је имати на уму постојање:

- **Одговорности институције и појединаца који управљају или учествују у реализацији пројекта;**
- **Финансијских последица по корисника услед насталих неправилности на пројекту; и**
- **Кривичне одговорности као последице злоупотребе финансијских средстава у реализацији пројекта.**

Начин пријаве неправилности и/или сумњи на превару

Достављање пријава АФКОС-у:

- ❖ писана форма на адресу: Министарство финансија, Одељење за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима ЕУ (АФКОС), Кнеза Милоша 20, 11000 Београд;
- ❖ електронским путем на адресу: afcos.serbia@mfin.gov.rs

Хвала на пажњи!